

УДК 656.13:656.056

ОРГАНІЗАЦІЯ, ЗМІНА ТА ЗАКРИТТЯ МАРШРУТІВ (СКЛАДАННЯ ПАСПОРТУ МІСЬКОГО МАРШРУТУ)

М.О. Сорокіна, *ст. гр. ТТ-22-1,*
Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського

Ефективність роботи міського пасажирського транспорту значною мірою залежить від раціональної організації маршрутної мережі. Зміни у чисельності населення, розвиток житлових масивів, будівництво нових доріг і торгових центрів зумовлюють необхідність відкриття нових або оптимізації існуючих маршрутів.

Організація маршруту включає:

- визначення напрямку руху (початковий і кінцевий пункти);
- розрахунок довжини маршруту та часу в дорозі;
- обґрунтування інтервалів руху;
- підбір рухомого складу відповідно до пасажиропотоку;
- врахування пересадочних вузлів.

1. Зміна маршруту може бути викликана:

- реконструкцією дорожньої мережі;
- відкриттям нових мікрорайонів;
- зміною пасажиропотоків;
- потребою інтеграції з іншими видами транспорту.

2. Закриття маршруту здійснюється у разі:

- дублювання іншими маршрутами;
- нерентабельності перевезень;
- значного зниження попиту.

Паспорт маршруту – офіційний документ, що затверджується органом місцевої влади або уповноваженим департаментом транспорту, розробляється відповідно наказу Міністерства транспорту та зв'язку України від 07.05.2010 № 278 «Про затвердження Порядку розроблення та затвердження паспорта автобусного маршруту». Він включає основні технічні й організаційні параметри маршруту, зміст розділів якого наведено у таблиці 1.

Таблиця 1 – Структура паспорта міського маршруту

Розділ паспорта	Зміст
Загальні відомості	Номер і назва маршруту, перевізник
Схема маршруту	Карта руху з усіма зупинками
Характеристика маршруту	Довжина, час рейсу, кількість зупинок
Рухомий склад	Типи автобусів/тролейбусів, пасажиромісткість
Графік руху	Інтервали у години пік і непік, розклад
Випуск на лінію	Кількість транспортних засобів, зміни
Пасажиропотік	Середньодобовий та годинний пасажиропотік
Умови перевезень	Тариф, пільги, безпека, доступність
Відповідальність перевізника	Зобов'язання щодо якості та безпеки

Висновки. Рациональна організація маршрутної мережі забезпечує ефективність транспортної системи міста. Паспорт маршруту є базовим документом, що регламентує параметри перевезень. Оптимізація маршрутів потребує врахування соціально-економічних і демографічних факторів. Використання транспортних моделей (PTV VISUM, VISUM.NET) підвищує точність планування.

Список використаних джерел

1. Постанова Кабінету Міністрів України №1081 від 03.12.2008 р. Про затвердження Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту.
2. Moroz, O.V. and Moroz, M.M., 2014. Specific features of city public transport financing (Kremenchuk case study). *Actual Problems of Economics*, 160(1), pp. 239–246.
3. Moroz M. M., Korol S. O., Boiko Y. O. Social traffic monitoring in the city of Kremenchuk / M. M. Moroz, S. O. Korol, Y. O. Boiko // *Actual Problems of Economics*. – К. – 2016. – № 1 (175). – С. 385 – 398.
4. Мороз М.М. Удосконалення транспортної системи пасажирських перевезень м. Кременчук // *Збірник наукових праць*. – Вип. 2 (41). – Полтава: ПолтНТУ, 2014. – С. 156–164.
5. Ortúzar J. de D., Willumsen L. *Modelling Transport*. Wiley, 2011.
6. Мороз Н.Н. Проблемы пассажирского транспорта общего пользования г. Кременчуг // *Вісник Національного технічного університету «ХП»*. – Харків: НТУ «ХП», 2014. – № 44. – С. 103–108.
7. Левковець П.Р., Мороз М.М., Кобилецький Р.В. Удосконалення логістичного управління перевезень пасажирів / *Вісник КДПУ імені Михайла Остроградського*. – Випуск 6/2007 (47). – Частина 1. – С. 113-115.
8. Мороз М.М. Розробка заходів удосконалення маршрутної мережі громадського транспорту м. Кременчук на основі розподілу пасажиропотоку гравітаційним методом // *Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля: науковий журнал*. – 2015. – № 2 (219). – С. 44–49.
9. Moroz, M., Markevich A., Moroz O., Vasytkovskyi O. Results of Social-Transport Monitoring of Passenger Transportation Kremenchuk City / *Central Ukrainian Scientific Bulletin. Technical Sciences*, 2019, Col.2(33) 76-90.
10. Rodrigue J.-P. *The Geography of Transport Systems*. Routledge, 2020.
11. Левковець П.Р., Мороз М.М., Бубела А.В., Лабуга А.В. Системні аспекти вдосконалення логістичного сервісу. *Вісник КДПУ імені Михайла Остроградського*. – 2014. – №5. – С. 108–111.
12. Дмитрієв М.М., Мороз М.М. Основні напрями вдосконалення міських пасажирських перевезень м. Кременчук / *Управління проектами, системний аналіз і логістика*, Вип. 10, с. 58-62, 2012.
13. Мороз М.М., Чапенко О.С. Визначення структури рухомого складу для пасажирських перевезень м. Кременчука / *Вісник КДПУ*. – Кременчук. – 2009. – Вип. 5. – С. 58-60.
14. Moroz M., Korol S., Plichko A. Improvement of urban transport system / *Вісник Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського*. – 2016. – Випуск 6 (1). – С. 71-75.
15. Мороз М., Норцов О., Кальянов В. Підвищення ефективності системи міських пасажирських перевезень шляхом удосконалення розкладу руху транспортних засобів / *Матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції*. Кропивницький: ЦНТУ. – 2021. – С. 95.
16. Міністерство інфраструктури України. Методика організації міських пасажирських перевезень. Київ, 2021.
17. Лаврик В.В., Кузев І.О., Мороз М.М. Підвищення ефективності міського транспорту загального користування за рахунок створення об'єднаних підприємств / *Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції "Improving the reliability and efficiency of machines, processes and systems"*, 13-15 квітня 2022 р. – Кропивницький : ЦНТУ, 2022. – С. 34-36.
18. Загорянський В. Г., Мороз М. М., Гайкова Т. В. Якість та контроль транспортного процесу (вантажні та пасажирські автомобільні перевезення): навч. посібник. Кременчук: Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського, 2023. 138 с.
19. Moroz M.M., Khorolskyi V.L., Moroz O.V., Herasymchuk V.V., Vasytkovska K.V. Organization and provision of buses operation on the route taking into account the expenditures of participants of the transportation process / (2018) *International Journal of Engineering and Technology (UAE)*. – 7 (4.3). – pp. 206-210.
20. PTV Group. VISUM – Transport Planning Software. – <https://www.ptvgroup.com>
21. Мороз М. М., Гайкова Т. В., Солошич І. О. Оптимізація режимів взаємодії магістрального та міського пасажирського транспорту м. Кременчук / (2024) *Збірник наукових праць «Центральноукраїнський науковий вісник. Технічні науки»*, Вип. № 9 (40). – С. 197-204. DOI: [https://doi.org/10.32515/2664-262X.2024.9\(40\).1.197-204](https://doi.org/10.32515/2664-262X.2024.9(40).1.197-204)
22. Шведчикова І., Солошич І., Мороз М. Аналіз інноваційних фізичних методів неруйнівної діагностики для забезпечення екологічної безпеки на міському електротранспорті / (2024) *Вісник КрНУ імені Михайла Остроградського*. Випуск 1/2024 (144). – С. 117-123. DOI <https://doi.org/10.32782/1995-0519.2024.1.15>